

Den produktivtetsmæssige udfordring

Kurt Klaudi Klausen, Kai Kristensen, Børge Obel og Flemming Poulfelt

I den seneste vismandsrapport fra oktober 2010 fremhæves det at:

»På lang sigt skabes al indkomstfremgang af produktivtetsstigninger og bytteforholdsgevinster, idet hverken andelen af befolkningen, der er i beskæftigelse, eller antallet af timer, den enkelte beskæftigede erlægger, kan vokse uden grænser. Derfor er den aftagende vækst i timeproduktiviteten en potentiel kilde til bekymring.«

Tillige anføres:

»Der kan ikke fremover forventes positive effekter fra øget timeudbud pr. indbygger. Tværtimod er store årgange i færd med at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet, og frem mod 2020 ventes timeudbuddet pr. indbygger af denne grund at blive reduceret i en størrelsesorden på 0,4 pct. årligt. Hvis gennemsnitsindkomsten i Danmark i perioden frem mod 2020 skal vedblive at vokse årligt med de samme 1,3 pct. som i perioden 1995-2009, kræver det derfor, at timeproduktiviteten vokser med omtrent 1,7 pct. årligt.«

Konklusionerne fra vismandsrapporten påpeger kraftigt, at Danmark står over for store udfordringer. Danmark er stadig blandt klodens rigeste lande, men vor placering er under pres. Siden 2000 er Danmark faldet tilbage fra en plads som nummer fire til en placering som nummer ti, hvor levestandard er målt som BNP pr. indbygger. Vore udfordringer er således store isoleret set. Udfordringerne er måske endnu større, hvis resultaterne sammenholdes med udviklingen i andre lande. Produktivitet i absolut forstand er interessant, men den rigtige udfordring er vor produktivitet sat i forhold til vore gamle konkurrenter, og ikke mindst vore nye konkurrenter i den nye globale verden.

Der har gennem de seneste årtier været talt om, hvilke områder i verden der har den kraftigste udvikling. De asiatiske tigre sprang frem, men er måske faldet lidt ned igen? Nu tales der om, at det er de såkaldte BRIK-lande, der er basis for den kraftigste udvikling. Med en gennemsnitlig årlig vækstrate i omegnen af 10 pct. siden 1980 er Kina i den grad en vækstøkonomi. Herefter følger Indien med en

gennemsnitlig vækstrate på ca. 6 pct. På det seneste har væksten i Rusland og Brasilien også været høj. Til sammenligning antog den gennemsnitlige årlige vækst i perioden siden 1980 i G7-landene knap 3 pct. Man må måske sætte spørgsmålstegn ved Rusland og måske også Brasilien, men der er ingen tvivl om, at vi på mange områder er og bliver kraftigt udfordret af specielt Kina og Indien, selvom deres andel af verdensøkonomien stadig er forholdsvis beskeden. Kina er i dag verdens 7. største økonomi og Indien verdens 12. største økonomi.

I den nye virtuelle verden med globale markeder er vi presset, og vi udfordres konkurrencemæssigt fra et vilkårligt punkt på kloden. Vi lever i en verden arbejdskraftmæssigt og på andre måder, der mere og mere kommer til at minde om fuldkommen konkurrence via gennemsigthed på grund af den elektroniske teknologiudvikling samt de lave kommunikations- og transportomkostninger. Det betyder billedligt talt, at det eneste vi behøver at foretage os, når vi fx skal vælge ledere, medarbejdere eller leverandører, er at klikke på musen i cyber space. Virtuel set er tid og afstand mere eller mindre elimineret. Vi er derfor nødt til at have en produktivitet som gør os konkurrencedygtig.

Den førømtalte vismandsrapport påpeger også, at vidensserviceerhvervene, som Danmark forventes at satse på i fremtiden, ikke mindst via den store outsourcing af produktionsjobs, er særligt udfordret i denne forbindelse. Viden bevæger sig omkostningsfrit rundt i verden og viden kan bruges og hentes uanset hvor den findes. Flere og flere virksomheder placerer deres udviklingsafdelinger hvor det af den ene eller anden grund passer bedst. Vi står derfor i Danmark måske i den situation, at vi satser på en videnindustri, som potentielt har lav produktivitet, og som på sigt vil være særligt udsat for konkurrence i den globale verden og samtidig outsourcer vi en produktion, som kunne gøres mere produktiv via højere grad af videnintensitet. Med andre ord er vi fanget i et dilemma mellem viden og produktion.

Denne problemstilling gør, at vi må gentænke, hvordan vi designer organisationer, så de får den rette arkitektur med tilhørende ledelses-, produktions- og kvalitetssystemer. Det stiller også særlige udfordringer til hele vores uddannelsessystem, for det er også klart ifølge vismandsrapporten, at det generelle billede er, at jo højere uddannelse jo højere produktivitet. Og da rapporten tillige fremhæver, at Danmark er placeret i et europæisk midterfelt, når det gælder andelen af beskæftigede i den private sektor med en videregående uddannelse, er der afgjort »room for improvement.«

Vi bør derfor gentænke Danmarks rolle i den globale verden.

Udgiver og administration

DJØF

Gothersgade 133

Postboks 2126

1015 København K

Tlf 33959700

djoef@djoef.dk

www.djoef.dk

Oversætter

Susanne Lassen

Pr. årgang kr. 460,-
ekskl. moms

Pr. nummer kr. 140,-
ekskl. moms

Udgivelsestidspunkter:
ultimo marts, ultimo juni,
ultimo september,
medio december

Tryk
Datagraf

Produktion
DJØF Forlag

ISSN 0902-3704

Formål

Ledelse & Erhvervsøkonomi har til formål at formidle forskningsresultater inden for fagområderne ledelse og erhvervsøkonomi.

Tidsskriftet skal tilstræbe at præsentere de vigtigste danske og udenlandske udviklingstendenser på dansk og relateret til danske forhold. Dokumentation og kommunikation udformes både som temanumre og som varierede enkeltnumre. Ledelse & Erhvervsøkonomi skal herigennem være et vigtigt element i udvikling af den danske civiløkonomstands faglige eksistensgrundlag.

Hvem læser Ledelse & Erhvervsøkonomi?

Ledelse & Erhvervsøkonomi har ca. 14.000 abonnenter, hovedsageligt civiløkonomer og civiløkonomstuderende. Seneste læserundersøgelse viser, at hver artikel læses af ca. 30 % af abonnenterne. Hver artikel læses derfor af ca. 4.000 civiløkonomer.

Hvem kan skrive i Ledelse & Erhvervsøkonomi?

Der er ingen begrænsninger, der udelukker nogen fra at søge at få artikler optaget til publicering i Ledelse & Erhvervsøkonomi. Tidsskriftet vil dog se det som en væsentlig opgave at være medium for publicering af den forskning, der foregår de steder, hvor man uddanner civiløkonomer.

Hvordan skal man skrive i Ledelse & Erhvervsøkonomi?

Ledelse & Erhvervsøkonomis læsere spænder vidt, både hvad angår faglig interesse og uddannelsesmæssig baggrund. Redaktionen vil i sin

vurdering af artiklerne lægge vægt på, at de er velskrevne, gennemarbejdede og læseværdige. Desuden er det af afgørende betydning, at de fremførte synspunkter er veldokumenterede. Kort sagt skal artiklerne have kvalitet i form af nyt, interessant, veldokumenteret, læseligt og engagerende stof med et klart budskab. En integration mellem teori og praksis er således ønskelig. Ledelse & Erhvervsøkonomi henvender sig til danske civiløkonomer. Sproget er derfor dansk. I integrationen mellem teori og praksis skal de nyeste udvekslingstendenser relateres til danske forhold.

Hvordan får man sit manuskript publiceret?

Manuskripter indsendes til en af tidsskriftets redaktører. Redaktøren vil så sørge for, at manuskriptet vurderes af såvel en faglig referent som den samlede redaktion. Konklusionen kan enten være publicering, forkastelse eller anmodning om, at manuskriptet revideres. Redaktionen har som målsætning at indgå i et snævert samarbejde med forfatterne om at få tilpasset de trykte artikler, så tidsskriftets målsætning bedst opfyldes.

Ved indsendelse af artikler oplyses forfatterens navn, titel, adresse, tlf. og evt. e-mail.

Yderligere retningslinjer vedrørende artiklens form kan rekvireres hos hovedredaktøren (se bagsiden).

Eftertryk tilladt med tydelig kildeangivelse.